

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókivételben átvéve:
Egy évre — — — 10 kor.
Hagyodévre — — — 4 .

Helyben házhoz kerülve:
Egy évre — — — 20 kor.
Hagyodévre — — — 5 .

Világra postán szállítva:
Egy évre — — — 24 kor.
Hagyodévre — — — 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
szombat napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Annakért, hogy a kiadókivételben
vagy megfizetésre nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalban intézendők.

Egyes számok ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, május 11.

A király Budapesten.

(—a.) Ugy szeretnők, ha nem lenne szenzációs ujdonság a magyarok királyának a magyarok országában való időzése, úgy szeretnők, ha állandóan itt laknék hűséges magyarjai közt.

A kiegyezéskor azt ígérte a koronás király, hogy az év felét itt fogja tölteni a mi országunkban. Felét ugyan nem, de jó részét itt is töltötte. A nyarat kivéve — a mikor rendesen Ischlben szokott lenni — az év minden szakában töltött egy-egy hónapot Budapesten és Gödöllőn, a hol különösen az őszi vadászatok idején szokott tartózkodni.

Hogy több időt nem juttatott nekünk itt tartózkodásából, avval indokolták, hogy kicsiny a budai palota, nem fér el benne az udvar, pedig a nagyobbik fele otthon marad Bécsben, a királyi hercegeknek sem jut benne hely, külföldi fejedelmi vendégeket meg éppen nem lehet fogadni.

Ezen a hiányon is segítettek. Felépült az új királyi palota, a milyent Mátyás óta nem látott a magyar. Fekvése páratlan a kontinensen, szépségre, fényre, nagyságra méltán vetekedik a többi fejedelmi palotákkal. És a mióta felépült, még ritkábban látja királyi gazdáját, mint a régi látta.

Ót év óta nem jött válságosabb időben Budapestre a király, mint most. Május elseje óta törvényen kívüli állapotban van

az ország kormánya. Ujév óta törvényt nem hozott még a parlament, pedig nap mint nap öt-hat óra hosszat ülnek együtt a törvényhozók. Kiegyenlíthetetlen ellentét választja el a kormányt és a függetlenségi pártot s ez ex-lexbe juttatta az országot és a kormányt, a melyből kilábolni nem tud.

A hangzatos ígéretekől a böjtölésig megpróbált már a kormány mindent, de nem boldogul. Napról-napra rosszabbodik a helyzet, mely alatt csorbát szenved az alkotmány, hanyatlak a törvény iránt való köteles tisztelet, háttérbe szorulnak közgazdasági érdekeink és munka nélkül tengődik a nép.

Az eddigiekből világos, hogy a kormány nem tudja kivezetni a válságból sem az állam szekerét, sem a saját hajóját, sem a parlamentet nem képes a normális működés útjára terelni, — itt a korona beavatkozására van szükség.

Kétség kívül ez a körülmény hozta le az ország fővárosába koronás királyunkat a válságos napokban.

Tanácsadóira nehéz kötelesség hárul, őszintén, nyíltan fel kell tárniok a helyzetet a korona előtt.

Alkotmányos királynak nevezi a magyar történetírás I. Ferencz Józsefet, és méltán, mert sok százados háboru után az ő elhatározása állította vissza a magyar nemzet legféltettebb kincsét, alkotmányát. Csak az ő jósa és alkotmányos érzése képes most is elhárítani alkotmányunkról a fenyegető veszedelmet.

Ritka pazar fényű fejedelmi ünnep-

seget készít királya számára a magyar főváros. Ezen ünnepségek fénye ne tévessze meg a király lelkét, mert a fény dacára szegény a nemzet, melynek most féltett kincse van veszedelemben s vitális érdekei forognak kockán.

A margitai küldöttség.

A margitai kerület 100 tagu küldöttsége szerdán reggel érkezik Budapestre, hogy átnyújtsa Apponyinak tiltakozó feliratát a katonai javaslatok ellen. A küldöttséget a Házban d. e. 9-kor Szalmári Mór, a kerület képviselője fogja Apponyinak bemutatni. Ugyancsak szerdán érkezik a csongrádmegyei árva kerület küldöttsége Budapestre, melyet Barabás Béla vezet Apponyi elé, ugyancsak Barabás Béla fogja csütörtökön a soproniak küldöttségét vezetni.

Bizalmatlanság egy képviselőnek.

Nosz Gyulának, aki kilépett a szabadelvű pártból, választói bizalmatlanságot szavaztak.

Közművelődési egyesület a Délvidéken.

Az alföldi metropolisból Szegedről erős hazafias mozgalom hírére vesszük. Új közművelődési egyesület alakítása van tervbe véve, mely arra volna hivatva, hogy a Délvidéken, Magyarország legnépesebb és legnagyobb területén az újabb időben ijesztő mérveket öltött kivándorlásoknak és a nemzetiségek térhódi-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A keresztapa.

Írta: François Coppé.

Matoussaint ur, a nyugalomba vonult rövidáru-kereskedő, valóságos felháborodást érzett, amikor a dessert végén szobalánya, a csinos Caroline, megállt előtte és a kölénye csücskét könyvelábadt szeméhez emelve, megható hangon bejelentette, hogy a sarki lakatos feleségül kérte.

Nincs kellemetlenebb a cselédváltozásnál. Különösen, ha az ember már hatvanöt éves és legényember, akit a megszokás ezernyi apró szálai kormányoznak mindennapi életében. Matoussaint ur, amióta ötezer frank évi jövedelemmel visszavonult az üzlettől, a legbékésebben rendezte be az otthonát. Tizenöt év óta a boulevard Beaumarchais egyik csöndes, világos kis lakásában fészkelte be magát és Caroline azon nap óta gondozta urát, a legnagyobb buzgalommal és rendszeretettel. A szobalányi teendők mellett ő vitte a konyhát is, még pedig olyan tökéletességgel, hogy Matous-

saint ur számtalanszor nevezte őt a szakácsok gyöngyének.

— Kedves gyermekem, — kiáltott fel Matoussaint ur idegesen és nagyot ütött az asztalra, — maga ostobaságot követ el! Ismerem a maga lakatosát látásból. Hisz az az ember fiatalabb magánál és részeges és meg fogja magát venni, ha a felesége lesz. Milyen meggondolatlanok az asszonyok! De mit is keres az az ember ebben a negyedben? Kulcslyukakat akar javítani vagy kilincseket készíteni? Nyomorúság vár magára, gyermekem, azzal az emberrel! De persze, persze, a kis-asszony a maga asszonya akar lenni! Ha nálam maradt volna, gondoskodtam volna magáról a végrendeletemben. Hanem hát ez a maga dolga, szegény gyermekem; csak azt ismétlem, hogy ostobaságot követ el.

Ezen az estén Matoussaint ur nagyon rosszkedvvel lépett a törzskávéházába és amikor billiárdjátzmájánál rendes partnere, Revillot ur, az amélot-utczabeli kereskedő, egy hibás lökést csinált, Matoussaint urat úgy elfutotta a düh, hogy a káromkodását a legrosszabb máju bérkocsis is megirigyelhette volna.

Mindez azonban nem tarthatta vissza a

szobalányt a házasságtól és minthogy Matoussaint ur alapjában véve jószívű ember volt, ő vásárolta meg a Caroline menyegzői ruháját, sőt azonkívül még három teritékes ezüst evőeszközt is adott nászajándéknak.

* * *

Tíz hónap mult el. Egy reggel, amint Matoussaint épen a barométert tanulmányozta, Euphrasie lépett be, az új szobalány, aki igen jeles tulajdonságokkal bírt s valósággal elragadta a gazdáját. Ha Matoussaint ur tudta volna, hogy Caroline olyan könnyen lesz pótolható, nem bántódott volna annyira az elvesztése fölött. Nos tehát, Euphrasie a szobába lépett és jelentette, hogy a régi szobalány van itt, aki óhajtana monsieurvel beszélni. Azt is jelentette a szobalány, hogy Caroline a karján egy kis babát hozott. Matoussaint ur épen jó kedvében volt — a barométer emelkedett — így tehát igen barátságosan fogadta Carolinet.

— Ah, hisz itt a kicsi! Azt meg kell néznünk!

Caroline a vasárnapi ruháját — nagyon szép, kék ruha — öltötte magára. Olyan csinos volt, hogy szinte nem is volt jó soká ránézni.

LAWN-TENNIS czipők, övek, angol fehér és színes mellények, esőkabátok a legnagyobb választékban kaphatók:

Róth M. utóda
kalap- és úri-divat üzletében.

Színes és fehér **ingek** dus választékban és méret szerint is készíthetők. — Férfi-, női- és gyermek **czipők**, kizárólag a legjobb hazai készítmény!

PANAMA-KALAPOK!

tásának útját vágja. A bizottság legközelebb *Desserffy* Sándor csanádi püspököt és a Délvidék főispánjait kéri fel küldöttség útján, hogy a czél érdekében támogassák a bizottságot. A mozgalom élére *Tallán* Bélát, a képviselőház alelnökét, a törökkanizsai kerület országos képviselőjét nyerte meg a bizottság, kit a Délvidéken a legteljesebb tisztelet és szeretet környez. A bizottság már felhívást is bocsátott ki a Délvidék lakosságához az egyesületbe való belépésre vonatkozólag. A felhívás gondosan van megszerkesztve, hogy a nemzetiségek ne vehessék a mozgalmat hadüzenetnek. Így aztán remélhetőleg meg lesz a mozgalomnak kellő eredménye, s a Délvidék buzatermőgazdag földjével, kalászos rónáival munkás népével ismét magyar lesz.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 11.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

Az irományok előterjesztése után napirend szerint következik a névszerinti szavazás a Rákosi Viktor interpellációjára adott miniszterelnöki válasz felett.

Elnök: Szavazás előtt az ülést 10 perczre felfüggeszti.

Szünet.

Szünet után

Elnök: Megnyitja az ülést és elrendeli a szavazást.

A Ház 123 szóval 24 ellenében tudomásul vette a miniszterelnök választását.

Elnök: Következik a vita folytatása a kvótabizottság kiküldése felett.

Ugron beszéde.

Ugron Gábor: Ellenzi a kvótabizottság kiküldését s azt, hogy újabbán mindig a király állapítja meg a kvótát. Ha fejedelmi abszolutizmust akarnak létesíteni, tessék azt törvénybe lefektetni. De a törvényben egy szakasz sem szól arról és ennek dacára már hét éve felségdöntéssel állapítatik meg a kvóta. Ezt a fejedelmi abszolutizmust nem lehet másnak nevezni, mint nem becstelen és megzörült államférfiak furfangja. (Ugy van! a szélsőbalon.) Az országgyűlésnek a törvények alapján 10 évre

kellene megállapítani a kvótát. De a miniszterelnök okoskodásában úgy látja, hogy ismét egy évre fogja a kvótát megállapítani. Azt is mondja a miniszterelnök, hogy a kvóta megállapítása a kiegyezéssel van összefüggésben.

Szell Kálmán: Belsőleg.

Ugron Gábor: A 67. XII. t.-cz. teljesen lejárt már magát, fenntarthatónak már nem bizonyult. Ausztria és Magyarország népei közt az abszolutizmus ideje alatt rokonszenven fejlődött ki, mint az a szenvedőknél szokás. Azt hitték, hogy ha megvalósítják törekvésüket, mindkét nép maga fogja intézni ügyeit egyetértőleg. A helyzet azonban másképp alakult. A két nép mindjobban eltávolodott egymástól. Ausztriát bátor politikusok vezetik előre, nálunk mindig meghunyászkodó államférfiak állnak elő az ország vezetésére.

Szell Kálmán: Nem így van!

Ugron Gábor: De így van. Bebizonyítja. Kitérünk az egyes vámtételeknél, a fogyasztási adóknál. A fogyasztási adók tekintetében évtizedeken át védtelenek voltunk Ausztriával szemben, míg végre akadtak hátor férfiak, akik útját állották a további kihatásnak. Ott van a valuta rendszer, az osztrákok úgy a financiai, mint politikai téren mindent elkövetnek, hogy idebennt gyöngítsék, a külföld előtt gyanúsá tegyék azt. (Ugy van! a szélsőbalon.) Hasonló eset áll a szellemi téren is. Mikor a német nyelv már nem kell a csehnek, nem kell a lengyelnek, akkor arra törekcsenek, hogy átültsék ide mihozzánk. Az egész Bosznia és Herzegovinában vajjon a magyar nyelv, ipar, kereskedelem érvényesülnek? Az egész hivatalos nyelv, kormányzati rendszer német. Hát a hadsereg háboruban úgy, mint békében nem Ausztriának szolgál, nem Ausztria javára működik? (Ugy van! a szélsőbalon.) Kérde a miniszterelnöktől, hogy a 14. §. alapján tárgyaló Ausztriával, hol alkotmányos kormány nincs, hol a törvények rendeletekkel lépnek életbe, helyese az, hogy Magyarország tárgyalásba bocsájközze a kvóta felett. Már 7 éve, hogy az osztrákok rendszert csinálnak abból, hogy 5 felségére biznak mindent és a saját akaratuk semmiben sem érvényesül. Meg kell már egyszer érteni, mit jelent az osztrák országgyűlés vonatkozása. Nem jelent mást, mint, hogy nekik a kiegyezés már nem kell, az már lejárt magát. Ok is, mint mi a függetlenségi párton éppen úgy hirdetik népgyűléseken, mindenütt, hogy nekik a 67. XII. t.-cz. nem kell. A kvótabizottság kiküldéséhez nem járul hozzá. Véleménye az, hogy a bizottságot kiküldeni nem kell. Ha a felség a kvótadöntésben akarja gyakorolni felségjogát, tegye a döntést úgy, hogy az törvényeink keretében megmaradjon és azt át ne

hágja. Nem fogadja el a benyújtott javaslatot s a kvótabizottság kiküldését nem ajánlja a képviselőháznak. (Eljenzés a balon és szélsőbalon. A szónokot számosan üdvözlük.)

A frázisok magva.

Nessi Pál: Nehéz dolog az 5 folytatékos beszédével felszólalnia *Ugron* Gábor fényes szónoklata után, (kiáltások a szélsőbalon: Eljen *Ugron* Gábor!) de kötelessége, hogy a közös ügyek ellen mindig küzdjön. (Elénk helyeslés.) A közös ügyek oda juttatták az országot, hogy ma már tömegesen kivándorolnak. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Pozsgay Miklós: A miniszterek nem vándorolnak ki.

Nessi Pál folytatja beszédét s egy megjegyzésére felpattan a miniszterelnök.

Szell Kálmán: Ez frázis.

Nessi Pál: Ha ez frázis, akkor büszkén vallo magam a miniszterelnök tanítványának, mert ebben a Házban senki több frázist nem mond mint a miniszterelnök.

Szell Kálmán: Melyik beszédemben vannak frázisok?

Nessi Pál: Abban például, amit az »Igazmondó« kétszáz ezer példányban szétszórt az országban. Nagy beszéd, de semmi magját nem tudtam belőle kihámozni.

Szell Kálmán: Az az ön baja.

Nessi Pál: Vagyonk többen, akik ebben a bajban szenvedünk.

Serbán Miklós: No mi igenis, megtaláltuk benne a magot.

Nessi Pál: Akkor jó lesz ha föláll itt és nekünk is elmondja.

Lengyel Zoltán: Negyvenen se vagyunk. Nem lehet tanácsközmi.

Krasznay: Abszurdum. Kérj szünetet.

(Eközben mulatságos jelenet származik. *Barabás* Béla, *Krasznay* felmennek az elnöki emelvényre *Rátkay* László baloldali jegyzőhöz. Elnök feláll, szénéz. *Gabányi* kifelé menve elkiáltja magát, megolvastam, 37-en vagyunk. *Apponyi* kétségbeesve: Negyvenen voltunk, de most, hogy *Gabányi* kiment, csak 39-en vagyunk. Általános társalgás fejlődött ki az elnöki emelvényen, miközben *Szell* Kálmán is felmegy oda. *Molnár* Jenő fölkiált: Ni a miniszterelnök is ott van. *Szell* Kálmán mosolyogva válaszol: Igenis batorkodtam feljönni. *Apponyi* ezután felkéri a szónokot, folytassa beszédét.)

Nessi Pál: A magyar társadalom elszegényedéséről szól, majd 5 percz szünetet kér.

Szünet.

Az embernek a szemébe kérezkedik a köny, amikor gyöngéd anyai szeretettel fölemelte a baby fátolyát és odatartotta a gyermeket *Matoussaint* ur elé.

— *Vincent* a neve és ugy-e, szép gyermek?

*Vincent*nek vörös volt az arca, mint a réz, s amikor fogatlan száját rut grimaszokkal felnyitotta, bizony senki sem mondhatta szépeknek. A világosságra, amely most az arcába tűzött, fölnyitotta apró szemeit és szigorú komolysággal bámult az öreg urra.

— *Monsieur*, ha megtenné nekünk — *Constant*nak és nekem — *Constant* tudniillik a férjem — a nagy megtiszteltetést — és elfogadná a babát keresztfiának.

Matoussaint ur, nyiltan szólva, el is várta ezt a fölkerést és már régebben megígérte, hogy teljesíti, még ha száz frankjába kerül is a dolog. E pillanatban azonban nem a keresztelőre gondolt. Meglepetten nézte a kicsikét, aki épen ismét rettenetesen eltorzította az arcát; és eltűnődött azon, hogyan lehet ilyen kis szörnyeteget szeretni.

— Nagyon szivesen, *Caroline*. Es mikor lesz a keresztelő?

— A jövő vasárnap, *monsieur*, a *Szent Pál* templomban, egy órákor, a mise és az áldás között.

— Es ki a keresztanya?

— A férjem anyja. Meg kell bocsátania, *monsieur*, tetszik tudni, — falusi asszony.

* * *

Matoussaint ur jól végezte a dolgát. Tiszán mondta el a credot, mialatt a pap megkeresztelte a baby gömbölyű, kopasz fejecskéjét. Aztán megajándékozta a papot egy szép kék tárczával, karját nyújtotta a parasztasszonynak és czukorkákat meg rézgarasokat szórt az utczagyerekek közé, akik a templom kapuja köré sereglettek, hogy hangos rivalgással tiszteljék meg az újszülötet, amint ez már szokás.

Akkor aztán a lakására vezette az egész keresztelő társaságot barátságos jó falatra. Volt kalács, sonka, sőt egy palack pezsgő is. A lakatos apró kortyokban szopogatta és a szemével kacint hozzá. Magában azonban azt kérde, hogy a felesége egykori gazdája öt beteg embernek tartja tán, mert kamilla-teával vendégeli? A nagymama nagy tisztelettel tartja a kezében a théascésztét és kíváncsian nézegeti az előtte ismeretlen micsodát. *Matoussaint* ur pedig egyre csak a gyereket nézi, amely ott ring az anyja ölében. Már nem is látja olyan rutnak a kicsikét, mint azelőtt. Milyen graciózusak azok a parányi kezecskék, azok az okos szemek, az a véghetetlenül iczinyke-piczinyke szájacskal! Es *Matoussaint* ur elgondolkozik afölött, hogy egykor ő is ilyen parányi jószág volt és akkor őt is beczégetve ringatta az ölében jó édesanyja. Amikor a babyt ismét feleltöztették és *Caroline* ismét a karjára vette, *Matoussaint* ur odanyújtotta vastag ujját, amelyet a gyermek édes erővel fogott át egész tenyerével. Es ekkor az öreg ember arca ki-

derült és valami eddig ismeretlen boldogságot érzett a lelkében ébredezni.

Ezen este a térszékézházban nem lehetett *Matoussaint* urat kihozni a békés nyugalmából bármennyire elczelődött is a partnere és mondott be hamis caramboleokat, amikre más alkalommal éktelen fölhaborodás volt a válasz. Ma verebet lehetett *Matoussaint* urral fogatni.

* * *

— Hogy van? — kérde *Matoussaint* ur, valahányszor a műhely előtt elmegy és ezt igen régóta teszi mindennap.

Egy napon a lakatos letette a pörölyét és izzóvasát, megtörölte kormos jobbját a *Matoussaint* ur felé sietett.

— Sajnos, nincs minden rendben, uram . . . *Isidor*, hallod, hagyd abba a fuvót és hived le a feleségemet.

— Mi a baj? — kérde szorongva a látogató.

— Hát lehet azt tudni az ilyen apró gyerekeknél? Köhög, meg ugy látszik, láza is van. Ah, *Matoussaint* ur, milyen boldog ön, hogy sohsem vett feleséget. Estére megint eljön az orvos.

Caroline feldult arcczal jött le a lépcsőn. Haja kuszált, a szemai vörösek; bizonyára alig aludt egész éjszaka.

— Nos, hogy van? — kérde az atya.

— Nincs rosszabbul, hisz már tízedzer mondom reggel óta.

Rákóczy-matiné Nagyváradon.

A nagyvárad kir. kath. jogakadémia ifjúsága fényesen sikerült ünnepélyt rendezett vasárnap délelőtt II. Rákóczy Ferencz hamvainak hazahozatala javára. A matinét a főgimnázium dísztermében tartották meg elég szép számu, előkelő közönség jelenlétében.

Az ünnepélyt *Szolcsányi* Béla, az olvasókör agilis ifju elnöke nyitotta meg lendületes beszéddel s aztán az emelvényre vezette az ünnepély egyik vonzerejét, *Czipp* Jolánka urhölgyet, a ki Várady Antal »Rákóczy Rodostóban« című gyönyörű melodramáját szavalta el. Maga a mű hatalmas, megkapó kompozíció; olyan igazán szívhez szóló kedves közvetlenséggel előadva pedig, a hogyan *Czipp* Jolánka elszavalta, lehetetlen volt hatását elterjeszteni. Az előkelő hallgatóság körében *Czipp* Jolánka mint a nagyvárad ur társaság egyik ünnepelt tagja különben is általános kedveltségnek örvend; ezzel a fellépésével pedig megmutatta, hogy nemcsak a társaságban, hanem a hazafias cél érdekében a szavaló-asztal előtt is megállja helyét s el tudja ragadni hallgatóit. A remek csokor, melylyel a hálás rendezőség meglepte, csak halvány jelképe volt a közönség lelkes elismerésének. A melodramát *Személy* Kálmán kísérte zongorán érzéssel, igen alapos iskolázottságra valló technikával; a tapsokból és éljénekből igen sok illette az ifju zongoraművészt is.

Beleznay Antal egyik legszebb kurucz-dala következett: »A hogy az erdőn...« kezdetű. Magyaros, nagyszabásu zenei alkotás, tele a kurucz idők keservével, lelkesedésével. Ezt énekelte el zongora és tárogató-kíséret mellett *Krüger* Jenő az ő kiltűnő, lágy tenor hangján, mely mindig általános elismerés közt szokott megcsendülni a hangverseny-teremben.

Az ünnepi beszédet *Popity* János, a jogászok szép tehetségű szónoka mondotta. Gyűjtő hazafias beszéde nagy lelkesedést keltett s viharos tapsokat provokált.

Egyik legkiemelkedőbb pontja volt az ünnepélynek *Keszler* Ede szavalata. A »Bujdosó Rákóczy« című régi székely népballadát olyan megrázó erővel és mély érzéssel adta elő, hogy már csak ez egy pont is feledhetlenné tenné

az ünnepélyt. A daliás megjelenést színészt oasztatlan lelkesedéssel ünnepelték.

Nem illett egészen a műsorba *Haller* Irma Csalogánydala; hacsak azért nem, mert ezt is *Káldy* Gyula, a kurucz dalok gyűjtője írta. A bájos művésznő a zajos tapsokra kénytelen volt műsoron kívül még egy dalt elénekelni.

Végül a jogászfűjűség énekelte el *Vörösmarty* Szózatát s ezzel a szépsikerű ünnepély véget ért. Mint halljuk, az ünnepélynek nemcsak erkölcsi, hanem anyagi sikere is megfelelt a várakozásnak s Rákóczi hamvainak hazahozatalát a nagyvárad jogászok tekintélyes összeggel fogják előmozdítani.

Az országos Rákóczy-ünnep.

Budapest, május 11.

Az ország főiskoláinak ifjúsága és a főváros hazafias közönsége impozáns módon ünnepelte meg vasárnap II. Rákóczy Ferencz emléket, szabadságharcának kétszázadik évfordulója alkalmából. Az ünnepély délelőtt 9 órakor hálaadó istentisztelettel kezdődött az egyetemi templomban, melyet ekkor már zsúfolásig megtöltött az ünneplő közönség. Festői képet nyújtott a kurucz-csapat, mely félkör alakban a szentély előtt állott föl. A csapatól valamivel távolabb az öreg 48 as honvédek foglaltak helyet. Az első padsorokban voltak *Kossuth* Ferencz, *Rátkay* László és *Szatmári* Mór országgyűlési képviselők és a megjelent nagyszámu előkelőség. Az ünnepi misét *Krivszán* Mihály szemináriumi alkormányzó czelebrálta teljes segédlettel. Mise alatt a papnövendékek énekkara magyar egyházi énekeket adott elő.

A kurucz menet.

Istentisztelet után megindult a menet az Egyetem-utcán, *Kossuth* Lajos-utcán, *Kerepesi*-uton és *Erzsébet*-köruton a Royal-szálló felé. A menetet nyolcz kurucz harsonás és nagy dobos nyitotta meg, a kik régi Rákóczy-indulókat fújtak és doboltak. — Utána egy szalás kurucz legény Rákóczy zászlaját vitte két apród között és mögöttük haladtak a Rákóczy-korabeli főurak fényesebbnél-fényesebb öltözékben. — Büszkén lépdelt a főurak után a párducz-bőrös, kacagányos és kócsagos kurucz-csapat, melyet magyar és francia tisztiek vezettek. A menetet öt pánczélos, délczeg lengyel lovas zárta be. A gyönyörű menetet, melyet *Nemes* Mihály történeti-festő rendezett, az egyetemi if-

jak ezrei követték és mindannyian Rákóczy színeiből készült piros és fekete színtű kokárdát viseltek. A felvonulást a fellobogózt paloták közti utvonalon a közönség beláthatatlan tömege nézte végig.

A Rákóczy-matiné.

A menet fél tizenegykor ért a Royal elé, melynek díszterme már ekkor szorongásig telve volt előkelő közönséggel. Ott voltak: gróf *Zichy* Jenő, *Kossuth* Ferencz, *Beöthy* Akos, *Lovász* Márton, *Rákosi* Viktor *Holló* Lajos, *Lengyel* Zoltán és több más országos képviselő, az egyetemek rektorai, tanári karai és számos más előkelőség. A matiné 11 órakor kezdődött s elsőnek *Rákosi* Viktor kiáltotta ki Rákóczy üzenetét, melyet 1703. május 10 én adtak tudtára a kuruczoknak Huszt város piacán. Azután a Ganz-gyári dalkör vadász-kürt kíséret mellett a Hymnust énekelte, majd *Török* Irma, *Radics* bandájának kísérete mellett kurucz-nótákat szavalt. Az ünnepi beszédet *Beöthy* Akos képviselő mondotta, melynek hatása alatt többször perczekig hangzott fel a közönség lelkes éljenzése.

Az aczélhang dalárdája után *P. Lukács* Juliska szavalta el Várady »Rodostó« című melodramáját, utána hármastárogató következett, a melyen szebbnél-szebb kurucz-nótákat adtak elő. *Márkus* Emilia nagy hatással szavalta el *Harsányi* Kálmán »Rodostói árnyak« című gyönyörű költeményét, *Kun* László Bánk-bán egyveleg cimbalomjátéka szintén nagy hatást keltett. Végül *Oláh* Gábor elszavalta »Rákóczy« című ódáját s a matiné a Ganz-gyár dalárdájának Rákóczy-indulójával véget ért.

Az ásványvizadó behozatala.

A szikvizadót ez évi július hó 1-én házi-kezelésbe veszi Nagyvárad városa. A tanács ezzel egyidejűleg az ásványvizre is kiakarja terjeszteni a fogyasztási adót. A szabályrendeletet akként módosította, hogy a szikviz után fizetendő adó megváltoztatása nélkül, az ásványvizre minden üveg után, tekintet nélkül annak irtartalmára, 2 fillér adót vet ki, s a Nagyváradról kivitt ásványviz után nem fizeti vissza ezen adót.

A pénzügyi és jogügyi szakbizottság tegnap tárgyalta a szabályrendelet-tervezetet.

Rimler Károly polgármester elnökölt; jelen voltak: dr. Hoványi Gyula, dr. Pácz Sán-

— Szeretném látni; vezessen fel, — kéri *Matoussaint* ur nyugtalanul.

Az asszony felelet helyett kiküldi a férjét az udvarba.

— Nem láthatja, uram, a szegénykét! — kiált fel aztán egyszerre sirva az asszony. Az orvos megtiltotta. Attól fél, hogy difteritisz lesz belőle. A férjemnek meg sem mertem még mondani. Elég jókor fogja megtudni, szegény ember. Ah, én jó uram, milyen éjszaka volt ez! Ilyen szép gyerek és két éves és milyen erős!

Es beszél, egyre beszél, elmondja vagy tizszer is ugyanezt, mintha örült volna, és az agglégny megfogja mind a két kezét és össze-zerzen minden egyes könnyecseptől, amelyek forrók és sűrűn hullanak, mint a nyári zivatar első, kövér csöppjei.

— Mondja csak, kedves barátom, — kéri *Matoussaint* ur ezen este a billiard-partnerét a kávéházban, — volt valamelyik gyermekének difteritisze?

— Igen, a kis *Louisenak*. Elég gondot okozott, amíg újra lábra állítottuk.

Matoussaint megkönnyebbülten sóhajtott föl arra a gondolatra, hogy a gyermeket nem mindig pusztítja el az a vész.

A baba egészséges lett! A baba egészséges! ... *Matoussaint* ur mind a hármukat meghívta reggelire. Osztriga az asztalon, a jó öreg ur pedig csaknem olyan vén üveg *Chablis*-bort tart a térdei közt, mint ő és épen a dugóját akarja kihuzni.

— *Euphrasie!* csöngetnek. Menjen, nyisson ajtót. Itt vannak már a vendégek!

A vasárnapiasan kiöltözött lakatos azonban egyedül jött, a karján hozva még sápadt gyermekét.

— Es *Caroline?*

— *Bocsásson* meg, *Matoussaint* ur, ő ágyban fekszik. De semmi baj. Csak kimerítette a sok virrasztás.

Es az öreg ur csakhamar megvigasztalódik az anya távolléte miatt. Itt a keresztfia, a kis *Vincent*, ennek a társasága pedig tökéletesen elég neki. Ez a gyermek a mindene ezen az egész világon.

— J-e ide, kis fiam, — kiáltja és maga emeli az új gyermekszékbe, a melyet tegnap vásárolt a számára.

A kis emberke a kezébe kapja a kanalát, — aztán elkezd azzal hangosan dobolni a tányéron.

— Csöndes légy! — parancsol rá az apa.

— De hagyja! — morogja *Matoussaint*, aki egészen megfélekedezett az osztrigákról és maga önti a kis *Vincent* tányérjába a levest.

Most már hevesen kikel a lakatos:

— De *Matoussaint* ur! Megharagit. On tulajdonosan elkényeztetti a gyermeket.

Az öreg ur pedig kómikus haraggal fordul a vendége felé és rákiált:

— Hagyjon minket békében, papa! En vagyok tán a keresztapa, vagy nem?

Aztán villát és kést vesz, a baba tányérja fölé hajol és anyai gondossággal fölprózza a kis *Vincent* peccsenyét, miközben ragyogó szemmel, leirhatatlan gyönyörrel lesi a gyermek még ügyetlen, de kedves mozdulatait.

Nagy végkiárúsítás!

Wladár János

legolcsóbb bevásárlási bazárja

NAGYVÁRAD, Fő-utca

(Nyíri-ház.)

Hallatlan olcsó árak!

Tisztelettel hívom fel a n. é. közönség szíves figyelmét a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett bazárüzletemre, hol mindennemű dísztárgyak, juksz-czikkek, szalon-tűzijátékok, bűvészeti-czikkek, továbbá a legszebb valódi tajték-pipák, szipkák és dohányzószerek, asztalfutók és szobadiszek az olcsóságban utólérhetetlen árak mellett bocsátatnak a m. t. vevőközönség rendelkezésére. Szíves pártfogást kérve, maradtam

Képes levelező lapokban dús választék

242.

kiváló tisztelettel

Wladár János.

dor, Komlóssy József, Mihely Adolf, Bordé Ferencz, dr. Bozók Alajos, Mezey Mihály, Hlatky Endre, Steiner M. Albert, Tóth Márton, dr. Moskovits József, Ragány János, dr. Kurländer Ede, Balogh Döme, dr. Istvánffy István és Altnöder Béla jegyző.

Rimler Károly polgármester ismertette a szabályrendeletet, amely felöleli az ásványvíz megadóztatását is, tívegenként 2 fillérrel, az összes nemcsak a helyben elfogyasztott ásványvizek után. Az illető kereskedők kinyilatkoztatták, hogy ezen adó nem fogja a fogyasztó közönséget terhelni.

Mihely Adolf nem sokat vár az ásványvizek megadóztatásától. Ha a vidékre kivitt ásványvíz után nem adják vissza az adót, a vidéki kereskedők más városból szerzik be szükségleteiket.

Dr. Hoványi Gyula pénzügyi szempontból helyesli az új adót; de jogilag kifogásolja, hogy a kivitt szikviz után visszafizeti az adót a város, az ásványvíz után pedig nem. Az ásványvíz egészségi szempontból is fontos szükséglet, míg a szikviz csak luxus.

Dr. Kurländer Ede elvi szempontból csak a helyben elfogyasztott ásványvíz megadóztatását helyesli, de a gyakorlatban másként alakul a kérdés. Más városok konkurrenciájától nem fél, mert azok is behozzák ezen új adót. Felhívja a tanács figyelmét más cikkekre, amelyeket meg lehetne adóztatni. Nagyobb adót elbirna a külföldi pezsgő, likőr stb. A tanács javaslatát elfogadja.

Moskovits József elfogadja a tanács javaslatát, mert a közvetett adó a leghelyesebb. A gyógyvizeket azonban nem szabad megadóztatni közegészségügyi szempontból. Meg kellett volna hallgatni a közegészségügyi bizottságot e kérdésben.

Steiner M. Albert nyugodtan megszavazza a 2 fillér adótételt, de csak az itt elfogyasztott ásványvizekre.

Balogh Döme nem fél attól, hogy a kereskedők károsodnak. Temesvárott még az eczetet is megadóztatták. A kivitt vizek után, még a szikviz után sem fizetné vissza az adót, mert ez visszaélésekre ad alkalmat, míg anélkül könnyű lesz a kezelés. Szakszerűen szól a kérdéshez.

Ragány János rámutat, hogy a kiviteli visszatérítést a kereskedők sem akarják, mert az sok zaklatással járna.

Altalánosságban elfogadta a bizottság a szabályrendeletet.

A részleteknél az 1. §-at, amely az ásványvíz megadóztatását 2 fillérrel kiviteli visszatérítés nélkül, s a szikvizet 2 és 4 fillérrel adóztatja meg, kiviteli visszatérítés mellett, változatlanul elfogadta a bizottság.

A többi szakaszokat is letárgyalta a bizottság.

A szabályrendeletet csütörtökön tárgyalja a közgyűlés.

UJDONSAGOK.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

		S z e m é l y v o n a t							
Nagyvárad-Vasártér	érk.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velence	érk.	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó	érk.	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő	érk.	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Féliczfürdő	érk.	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

		S z e m é l y v o n a t							
Féliczfürdő	ind.	8.30	10.42	—	3. —	5.34	7.20	9.53	
Rontó	ind.	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő	ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V.-Velence	érk.	9.04	11.16	—	3.27	6.07	7.47	10.12	
Nagyvárad-Vasártér	ind.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	18.05	10.30	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.5) percig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJEKOZTATO.

Május 17. Szabómunkások majálisa a Karger-féle vendéglőben.

Május 23. Jogász-majálisa a Püspökfürdőben.

* P. Simoni Nagy-Váradon. Kneipp Sebestyénnek kortársa és utódja a gyógy módjáról híres P. Dr. Simoni György Nagy-Szebenbe utazott felolvasást tartani gyógy módjáról s utjában kiszállt Nagyváradon, hol néhány beteget, kik azelőtt Wörishofenben kerestek gyógyulást, meglátogatott. Dr. Simoni nemrégiben Oroszországban volt, hol Tolstojt gyógykezelt. Simoninak intézete most Stájerországban van Feistritz-Lembachban. Gyógy módja mellett legjobb reklám ő maga, aki 84 éves kora dacára ily nagy utazásokat tesz s vegetáriánus élet módja mellett vas egészségnek örvend.

* Athelyezések. Buzás Elemér mérnök Budapestről Nagyváradra, Gáti Béla mérnök Nagyváradról Budapestre, Báder János postatiszt pedig Budapestről Nagyváradra lettek áthelyezve.

* Kerületi gyűlés. A nagyvárad-központi esperesi kerület papsága ma d. e. tartja a tavaszi esperesi gyűlést. Ez a gyűlés a múlt őszi megállapodás szerint Várad-Olasziban lesz megtartva Dencs János tb. kanonok esperes plébános házában. A gyűlést mise előzi meg reggel 10 órakor a promontreiek templomában.

* Kiténtetett herceg. Bécsből távirják: A király Günther Ernő schleswig-holsteini hercegnek a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta. Tegnap délben a herceg külön kihallgatáson köszönte meg a kiténtetést.

* A város legujabb pere. A várad-velencei legelőbirtokosság tulajdonához tartozott a Baross-híd mellett levő terület, amelyen Nagyvárad városa most már utat nyitott s kellőleg fejlesztve egyike lenne ez az út a legjobb körözponti korzónak. A legelőbirtokosság azonban nem akarja ezt a területet díjtalanul átbecsátani a közönségre. Most perre került a dolog; s míg ez el nem dől, nem ad a város egy krajczárt sem a part fenntartására. Ha sokáig tart a per, visszasüllyed ez a most már nagy forgalmu út előbbi, járhatatlan állapotába.

* Esküvő. Varga Miklós törekvő iparos, kocsigyártó f. hó 9-én tartotta esküvőjét a Szent László templomban Szabadsák Paulinával. Az esküvőn a násznép között ott volt az egész Echerolles- és Gerliczy-család, kik régi magyar módra részt vettek hűséges alkalmazottjuk násztünnepén.

* A német cégérek megadóztatása. Pozsony város törvényhatósága hazafias buzgalomból elhatározta, hogy feliratot intéz a képviselőházhoz és a miniszteriumhoz, a nem magyar nyelvű cégétblák megadóztatása iránt. A feliratot pártolás végett megküldötte az összes törvényhatóságoknak. Nagyvárad város tanácsa, mint állandó választmány tegnap tárgyalta Pozsony átiratát s elhatározta, hogy a hazafias irányú feliratnak hasonszerű felirattal pártolását javasolja a csütörtöki közgyűlésnek.

* Desseffy püspök egyházmegyéjében. Több mint fél évi távollét után szombaton hazatért székvárosába a csanádi egyházmegye püspöke Desseffy Sándor. Súlyos betegségen ment át és egyházmegyéjének közönsége, mely benső szeretettel és határtalan tisztelettel viseltetik iránta, örvendő vett tudomást róla, mint javult egyre az egészségi állapota. Abbáziában, hol a telet töltötte. Az egyházfejedelem e hó 24-én érkezik Szegedre és ekkor üdvözölni fogja a főpásztort a városi hatóság, a papság és a fogadalmi templom-egyesület vezetősége. A megyés püspököt nagy ovációval fogadták Temesvárott, ahova pénteken érkezett meg az egyházfejedelem. A pályaudvaron Wittenberger Antal dr. oldalkanonok vezetése alatt a papság fogadta a megyés püspököt, akit az aulában Németh József fölszentelt püspök vezetése alatt a káptalan üdvözölt. A püspök csak rövid ideig marad Temesvárott, onnét Makóra megy. Az egyházfejedelem innét megy Szegedre a kir. tanítóképző-intézet zászlófölszentelési ünnepére.

* A főmérnök Drezdában. Drezdában ez év folyamán érdekes kiállítás lesz, amely főleg a városok háztartására egészségügyi, közbiztonsági, építészeti viszonyait és berendezését öleli fel. Nagyvárad város tanácsa javasolja a csütörtöki közgyűlésen a törvényhatóságnak, hogy a város küldje ki a tanulságos kiállításra Kőszeghy József főmérnököt, aki eddigi agilis működéséből itélve szerzett tapasztalatait csak előnyösen érvényesíti Nagyvárad felődése érdekében.

* Letartóztatott pánszláv lapszerkesztő. Eszékről táviratozzák: Lorkovics Ivánt, a Narodna Obrana szerkesztőjét, éjfélok az ügyesség megbízásából Gajer rendőrkapitány letartóztatta és azonnal átszolgáltatta a bíróságnak. Hír szerint az elfogatás a lap szombati számában közölt cikk miatt történt, amelyben a szerkesztő a szabadságért való harcot hirdeti és amelynek utolsó passzusa a következő: »A miként minden igazi szlávnak rokonszenvel kell kísérenie az orosz forradalmárok küzdelmét az orosz autokrácia ellen, ugy nekünk is mint embereknek rokonszenveznünk kell azokkal a bolgár fölkelőkkel, akik a szabadság fenkolt eszméjét képviselik. Ha nem tesszük ezt, akkor nincs többé jogunk, hogy itthon mint hazánk szabadságának és haladásának bajnokai szerepeljünk.«

* Pórujárt betörő. Szabó I. Mihály özv. Feldmann Jakabné sz. János-utcai cselédje az elmúlt éjszaka arra ébredt, hogy az istállóban levő ruháit egy sötét alak összeszedi és távozni kezd. Szabó és társai ezután neki estek a tolvajnak s miután alaposan elpáholták, bevitték a rendőrségre. Innét tegnap a kórházba vitték a tettes Lázár Imrét, majd ha felgyógyul s kiszabadul, akkor fog számolni tettéért a bíróság előtt. A kiváló férfiú különben hajdunánási szül. 57 éves.

* A városok mozgalma. A városok helyzetének javítására irányított mozgalom nem csupán arra terjed ki, hogy az állam bizonyos hozzájárulással segítsen a városok terheinek viselésén, hanem a legtöbb városban érvényben levő házbéradó-rendszernek elejtésével, a házosztályadó behozatalát is sürgetik. Ezáltal a háztulajdonosok kevesebb állami adót fizetnének s könnyebben elbirnák azt a terhet, amelyet a városok fejlődése és a városi közigazgatás által végzett állami teendők sokasága rájuk ró. Arad város feliratot intézett a kormányhoz a házosztályadó behozatala tárgyában. A megküldött feliratot Nagyvárad város tanácsa pártolólág terjeszti a közgyűlés elé. Minden bizonynyal az összes városok csatlakozni fognak Arad város feliratához.

* **Pongrácz, Szervác, Bonifác.** A magyar gazdák félve várják e három napot, melynek elseje ma köszöntött be. A félelem oka abban rejlik, hogy a fagy ösödök óta e napokon tette igen sokszor tönkre a gazdák legszebbreményét, melyeket a termés eredményéhez fűztek. Ugy látszik azonban, hogy ez idén nem lesz okuk a gazdáknak félelemre, az isteni Gondviselés megóvja a vetést, mert a szép meleg idő már napokkal ezelőtt beköszöntött. Bizony rá is fér a gazdákra egy kis bő termés.

* **A rendőrlégénység vizsgálója.** A napokban ért véget a rendőrlégénység oktatása, amelyet a téli hónapok idejében kezdtek meg s vasárnap délelőtt megtartották a vizsgálatot is. A vizsgálatot Gerő Armin főkapitány vezette s részt vett azon 26 rendőr, a tanfolyam rendes hallgatói. A vizsgán valamennyien alapos készségről adtak bizonyosságot s ezzel nemcsak maguknak szereztek érdemet, de oktatójuknak: **Lőrinczy** tb. kapitánynak, a tanfolyam vezetőjének s végül B-csei őrmesternek a vizsgálat vezetőjének. A vizsgálaton helyes feleleteikkel különösen kitűntek: Balogh Zsigmond, Csapó Lajos, Dénes Imre, Racskó József és Tokaji Ferencz. A vizs álat végeztével Gerő főkapitány buzdító beszédet intézett a rendőrökhöz és egyben elismerését fejezte ki Lőrinczy Gyulának és B-csei Ignácznak a tanfolyam szép eredményű vezetéséért.

* **Postahivatal a Püspökfürdőben.** A m. kir. államvasutak püspökfürdői vasútállomásán »Nagyvárad-Püspökfürdő« elnevezéssel 1903. évi május hó 16-án a fürdőidény tartamára postamesteri kezelésben teljes fel- és leadó szolgálattal működő postahivatal lép életbe. Ezen postahivatal postai összeköttetését a nagyvárad-félfürdő: 6701., 6702., 6703., 6704., 6705. és 6706. sz. vonatokkal fogja kapni. A postahivatal a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is fog működni. A postahivatal kézbesítő kerületébe Püspökfürdő telepet osztotta be az igazgatóság.

* **Betörés.** **Schwartz** Farkas Sz. János-utcai fűszer-üzletéb. elmúlt éjszaka valaki a padlásról a padmaly kibontása sezályával betört s az üzletben levő egyik fiókból 1 kor. 22 fillért ellopott. A tettest a kereskedő hetese **Topor** Lázár valkáni születésű legény személyében Drén Gábor nyomozó rendőr kinyomozta s a pénzt nála meg is lelta. A tolvajt lezárták.

* **Egy felesleges állás.** Olyan dologról írunk most, ami magában véve nem nagy jelentőségű, de különösségénél fogva érdemes a megemlékezésre. Arról sokszor esett már szó, hogy ilyen vagy olyan állást kell rendszerezíteni, de meglevő állás megszüntetéséről alig hallottunk még Nagyvárad városánál. Ez évi december 15-én utoljára világítanak Nagyvárad utcáin a gázlámpák s átveszi szerepüket ez időtől a villamáram. A gázvilágítás ellenőrzését három évtizeden át egy felügyelő végezte. Most ez az állás feleslegessé válik s a tanács előterjesztést tesz a törvényhatóságnak az állás megszüntetése iránt.

* **Luppa — rózsák nélkül.** A képviselőházban ma egy kedves incidens játszódott le. A szélsőbaloldali ajtón egy botra támaszkodó öreg ur topogott be, resakotó balkezelével megkapaszkodva az ajtófélfában. Mindenki ősméri, bár a tulsó oldalon ül, szeretik az öregot, mert ő a kedves rózsaszotogató **Luppa** Péter **Rigó** Ferencz, az öles természetű kurucz segédkezett Luppának, hogy a lépcsőn lejjebb mehessen.

— Mi hozott ide Péter mihozzánk? — kíváncsiskodott Rigó.

— A szónokot akarom hallani, az én kedves Nessi Pál barátomat! — felelte Luppa és lassan, tipegve odabotorkált Nessi mellé, aki éppen a kvóta ellen beszélt.

* **Talált gyermek.** Találtak a Töltésszelen egy szöske hajú 3 évesnek látszó leánykát, a ki mindössze annyit tud mondani, hogy Annának hívják. A kis hajléktalan a Gyermekmenhelyre szállított, addig is, míg szülei érdeklődnek utána. — **Találtak** egy nyakláncot szentképpel. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség 4-ik számú szobájában.

x **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be **Mauthner Ödön** csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a »Sétatéri« vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére. 158.

* Tisztelettel hívjuk föl a n. é. fogyasztó közönség szives figyelmét **Krausz Béla** nagyváradi-szöllősi **sörgyáros** lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x Tisztelettel hívjuk fel az olvasó közönség szives figyelmét **Mezey Dezső** mulakatos és toronyóras lapunk mai számában közölt hirdetésére.

Igazságszolgáltatás.

Szterényi contra Gondos.

Késő este 10 órakor hozta meg verdiktjét az esküdtszék, **Magyar** István dr. ügyész szónokilag is remek vádbeszéde után. A verdikt **Gondos** hírlapíró két rendbeli rágalmaszban bűnösnek mondotta ki s a törvényszék, tekintve, hogy vádlott kétszer is bocsánatot kért Szterényitől és Szterényi neki megbocsátott, három napi fogházra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte vádlottat, melyben ügyész és védő egyaránt megnyugodtak.

Epilogus a margitai választáshoz.

Pár hónappal ezelőtt **Örley** Kálmán — még a margitai választásból kifolyóan — hamis eskü miatt fejleletést tett a budapesti kir. ügyészségnél **Szatmári** Mór orsz. képviselő ellen. Mint nekünk Budapestről írják: a kir. ügyészség **Örley** Kálmán följelentésére nézve a **vád képviselőt megtagadta**, azt, mint **vizsgálatra teljesen alkalmatlant egyszerűen visszautasította.** Az ügyészség, mintán határozata jogerős — az iratokat vissza is terjesztette a Kuriához, a melytől megtekintés végett átkérte.

EGYESÜLETEK.

Az árutermelési szövetséget nagygyűlése.

Vasárnap délután tartotta a »nagyváradi és biharmegyei kiskereskedők árutermelési szövetsége« első nagygyűlését. A szövetséget tagjai majdnem teljes számban megjelentek. A nem tagok részéről is szép érdeklődés nyilvánult, mert majdnem huszan jelentek meg és élénk figyelemmel kísérték az ülés lefolyását.

Mintán **Spitz** József elnök megnyitván az ülést, elsőnek **Horvát** Sándor mint a Lászlómalom képviselője szólalt fel. Előadja, hogy hajlandó a szövetségetnek miut testületnek a tagok által fogasztott mennyiség után tekintet nélkül az eddig élvezett rabattrá egy százalékot a szövetséget javára irni.

A nagygyűlés örömmel veszi tudomásul az ajánlatot.

A napirend második tárgya **Stern** Soma jegyző 10 pontból álló határozati javaslata volt.

A nagygyűlés némi elvi jelentőségű módosítással egyhangulag elfogadja **Stern** Soma határozati javaslatát s a jelenlevő tagok közül azonnal 26-an írták alá a határozati javaslatot, amely a hat. jav. 6-ik pontja értelmében azon gyárostól, aki a kért szerény forgalmi jutalékot meg nem adná, a szövetségeti tagok beszüntetik vásárlásaikat.

Igen praktikus még az is, hogy a forgalmi jutalékot, ami esetenként csak néhány fillért tesz ki, a szöv. tag a fizetésnél azonnal levonja s szelvényekkel egyelíti ki.

A hat. jav. többi pontja is mind igen életrevalóak és méltányosak.

Az ülés lelkes hangulatban oszlott szét.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Bob herczeg.

Szerda: Bob herczeg.

Csütörtök: Bob herczeg.

Péntek: Bob herczeg.

Szombat: Henschel fuvaros.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 230.

Pótbérlet 18 sz.

Ma kedden, 1903. május 12-én:

BOB HERCZEG.

Operette.

SZEMÉLYEK:

A királynő	— — — —	T. Pogány Janka
György herczeg, a fia (Bob herczeg)	— — — —	Haller Irma
Victória, herczegnő	— — — —	Agnelly Irén
Lord Lancaster, gárda kapitány	— — — —	Békefi Lajos
Pomponius, a herczeg nevelője	— — — —	Bécei Gyula
Hopmester	— — — —	Szathmáry Arpad
Tom bátya	— — — —	Perényi József
Plumpudding, borbély	— — — —	Horvát Kálmán
Annie, Tom leánya	— — — —	Parlagi Kornélia
Testőrhadnagy	— — — —	Deésy Alfréd
Táncmester	— — — —	Sziklai Miklós

HELYARAK: Nagypáholy 7 fr. földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlászek, 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap szerdán, május 13-án:

Bob herczeg.

Operette.

SPORT.

Lövészetmeguyítás és királylövészet.

A polgári lövöldében május hó 10 én tartott megnyitó lövészetben 720 lővés közül kört talált 420 lővés 2573 körmennyiség, 90 taraczk és 37 mély lövéssel.

A **legmélyebb lövéssel** **Vomácska** József a lövészkirály címet és jelvényt nyerte.

Díjakat nyertek közép lövésekre: arany díjat **Rimler** Károly, ezüst díjakat **Mezey** Mihály, **Csanda** Endre és **Vomácska** József

Körlövészekre: **Mezey** Mihály arany, **Rimler** Károly, **Vomácska** József, **Török** László és dr **Frankó** József ezüst díjakat nyertek.

A **tekeversenyen** Egy arany és a három ezüst díjat **Kalmár** Ilés nyerte.

TANUGY.

Párhuzamos osztályok a közs. polgári fiúiskolában. Sok szó esett arról, hogy az iskolaszék a nagyváradai községi polgári fiúiskolánál a párhuzamos osztályokat fokozatosan be akarta szüntetni, azon indokból, hogy a 4. elemi osztályt végzett növendékek továbbképzésére rendelkezésre áll az elemi iskoláknál létesített 5. és 6. osztály. Sem a bizottságok, sem a törvényhatóság azonban nem hajlandó ezeket a párhuzamos osztályokat megszüntetni, annál inkább, mert a beiratásoknál kitűnt, hogy még a párhuzamos osztályokba is zsufolásig jelentkeztek a növendékek. Nagyvárad város tanácsa a párhuzamos osztályok fenntartását javasolja a városi közgyűlésnek és pedig ideiglenesen egy évre óradíjas tantervek alkalmazásával. Holnapután, csütörtökön tárgyalja a közgyűlés.

IRODALOM.

Az Akadémia ünnepi ülése.

Közgyűléssel fejezte be vasárnap nagyhatót a Magyar Tudományos Akadémia. Palotájának dísztermében ez alkalomból nagy számmal gyűltek össze az akadémikusok, érdeklődő közönség azonban nem nagy volt, s különösen az ifjuság hiányzott a karzatokról, ami a szintén délelőtti tartott Rákóczy-ünnepnek tulajdonítható.

Délelőtti tíz órakor kezdődött meg az ünnepi ülés, amelyen a többi közt megjelentek: Wlassics Gyula, Plósz Sándor, Láng Lajos miniszterek, gróf Csásy Albin főrendiházi elnök, Fraknói Vilmos címzetek püspök és a tudós társaság igen számos tagja. Az elnöki pódiumon báró Eötvös Lóránd elnök, Szily Kálmán főtitkár és Gyulai Pál foglaltak helyet.

Báró Eötvös Lóránd megnyitó beszédében azon elmélkedett, hogy mért nem elégszik meg a tudós a neki adott leírhatatlan gyönyörűséggel, amelyet minden, még a legcsekélyebb igazságnak fölfedezése is nyújt? Mért nem elégti ki őt a tudományok közlése élőszóval? Mért nem ad ez magában megelégedést?

Ezután Szily Kálmán főtitkár olvasta fel évi jelentését, amelyben megemlékezett az Akadémia munkásságáról, az elhunyt tagokról és az év folyamán történt eseményekről, majd Concha Győző felolvasta nagyszabású emlékbeszédét Pulszky Ferencz felett.

Végül Heinrich Gusztáv olvasta fel »Magyar elemek a német költészetben« című értekezését.

Ezzel véget ért az ünnepi ülés, amely után a szokásos lakoma következett.

Biharmegye statisztikája.

Tanulságos, vaskos kötet jelent meg a nagyváradai könyvpiacra Sipos Orbán kir. tanácsos, tanfelügyelő tollából. A vaskos kötet érdekes statisztikai tanulmány Biharmegye népességéről, vallásáról, nemzetiségéről és közoktatási viszonyairól. A nagy gondalal összeállított kötet méltatására legközelebb visszatérünk. Egyelőre csak annyit mondunk jellemzésére, hogy minden sorából a fajszereget, a tiszta hazafiság sugárzik felénk. Megrendelhető bármely könyvkereskedésben, ára 3 korona.

Május virágok címmel dr. Zelig Vilmos tollából hasznos májusi olvasmányt jelent meg. A 16 sz. beszéd három csoportban tárgyalja a szent szűz iránti benső tiszteletet, külső tiszteletet és ezek után Mária követésére serkent. A kitűnő s mindvégig érdekes szentbeszéd nagy lelki haszonnal olvashatók vagy használhatók a szószékén. Ugyanazon szerzőtől jelent meg ugyancsak a bold. Szűz tiszteletének emelésére

Mária virágai, Titokteljes asszony. Minden kötet külön-külön egy korona 10 fillér, együtt 3 korona 20 fillér. Megrendelhető az *Iktató Népkönyvtárnál Budapest, VII., Csömöri ut 16.* Bérmentes küldés.

TAVIRATOK.

A szabadelvűpárt bomlása.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) A politikai helyzetről érdekes intimizációkat közöl a Magyar Szó legutolsó száma. A politikai helyzetet élénken megvilágító cikk írója szerint mindjobban kidomborodik három ellenkező pártárrnyalat a szabadelvűpárt belsejében.

Az egyik a Nemzeti kaszinó pártja, tagjai ellenzik a passiv magatartást s végsőkig menő harcot akarnak az ellenzékkel.

A másik árnyalat a volt nemzeti pártnak csoportja. Ezek a passiv várokozásnak a hivi, míg a harmadik a legradikálisabb és mindinkább növekedő párt, az elégtelenség csoportja.

Ezek a jogos engedmények megadását követelik. Az új pártárrnyalat hivi br. Feilitzsch körül csoportosulnak s a legmesszebb menő bonyodalmakra is kész terveik vannak.

El vannak arra is készülve, hogy ha Széll Kálmán bukik és az utána következő kormány sem tudná az engedményeket a koronával szemben érvényre juttatni, akkor át lépnek az ellenzék sorába és az ellenzékkel eszményileg egyesülve a legmesszebb menő küzdelemmel is érvényre juttatják a nemzet akaratát. E politikai cikk írója érintkezett Feilitzsch báróval, a ki úgy nyilatkozott, hogy a helyzet mindinkább komolyabb lesz és a közel jövőben nagy kilátású politikai alakulások történhetnek.

A képviselőházból.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Nessi Pál beszéde után a függ. párt zárt ülést kért, amelyben Rátkay László a dunai ünnepély ügyében interpellálta a házelnököt. Szerinte az ex-lexes idő nem alkalmas arra, hogy a parlament is az ünneplők közé álljon. Indítványozza, hogy a kivilágítás költségeit adják jótékony célra.

Apponyi Albert ez interpellációra vonatkozólag kijelenti, hogy a kivilágítás költségei oly csekélyek, hogy azért nem érdemes az ünnep hangulatát elrontani s ugyis csak a kupolát fogják kivilágítani, mert a többi ablakokat fent tartják a képviselők családjának.

Lengyel Zoltán a politikai helyzetbe nem tartja beilleszhetőnek a parlament ünnepieskedését, miért nem világítják ki az ország házát a nemzeti ünnepeken.

Holló Lajos hozzájárul a Rátkay indítványához.

Szentiványi Péter szerint az országháznak is be kell illeszkednie az ünnepi milieube, mikor úgy sem kerül nagy költségekbe a kivilágítás.

Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy már megtörténtek az intézkedések az ünneplésre vonatkozólag. A többség tudomásul vette és jóváhagyta a házelnök intézkedését.

Bizalom a kormányban.

Budapest, május 11. (Saj. tud. táv.) Sáros, Borsod és Trencsén vármegyék legutóbbi közgyűlésükön bizalmat szavaztak a kormánynak, s feliratot intéztek a képviselőházhoz az obstrukció ellen.

Horvát zavargások.

Zágráb, máj. 11. (Saj. tud. táv.) Lusák, Bród, Cirkvenics és több horvát községben állandó magyarellenes tüntetések vannak napirenden. Kaposvárról és Leibachból katonaságot vezényeltek ki a zavargás megfékezésére. Zágrábban híre járt, hogy a vasuti pályaudvart légberöpitik, hogy úgy a katonaság közbelépését és a közlekedést megakadályozzák. Szigorú intézkedések történtek a merénylet megakadályozására.

A bolgár fejedelem halálra ítélve.

Berlin, május 11. (Saj. tud. táv.) A macedon comité halálra ítélte Ferdinánd bolgár fejedelemet, s ezt közölték is vele.

A pestis.

New-York, május 11. Limából jelentek: Piscoban hat pestis haláleset fordult elő. Caliaóban négy ember halt meg pestisben. Négy újabb eset megfigyelés alatt áll. Egy malom alkalmazottai közt pestishez hasonló betegség uralkodik, amelyet a lisztraktárakban lévő döglött patkányok terjesztettek. (M. T. I.)

Visszautasított fejedelmi látogatás.

Bécs, május 11. (Saját tud. táv.) Ferdinánd bolgár fejedelem bejelentette látogatását Ó felségénél, de a fejedelmet azzal az okkal, hogy Ó felsége Budapestre utazik, visszautasították.

Az alsó-ausztriai kongresszus.

Bécs, május 11. Tegnap délelőtti volt a harmadik alsó-ausztriai kongresszus alakuló gyűlése. Elnökké Kueffstein Ferencz grófot, al-elnökké Pöck heiligenkrausi főpapot és Mender községtanácsost választották meg. Hódoló táviratokat küldöttek a királyhoz és a pápához. Az esti gyűlésen megjelent Talliáni nunczius, Marschall püspök, számos képviselő és a főnemesség és a főpapság sok tagja. (M. T. I.)

A diákkongresszus megnyitása.

Budapest, máj. 11. (Saját tud. táv.) Az országos diákkongresszust ma nyitották meg nagy ünnepségek között a városháza dísztermében. A kultusz kormány képviselőjében Zsilinszky államtitkár volt jelen. A megnyitót dr. Kéty egyetemi tanár mondta.

A főváros nevében Rózsavölgyi alpolgármester üdvözölte az ifjuságot.

Holló Lajos orsz. képviselő beszélt még az ifjusághoz. Majláth gróf pedig közérdekű értekezést olvasott föl az ifjuság első gyűlésén.

Dinamit a gőzösön.

New-York, május 11. A rendőrség által a Pier gőzösön talált dinamitot tartalmazó ládát rögtön a Pier szélére vitték és vízbe mártották. Azután megvizsgálták a ládát és 200 dinamittöltényt, két száraz battériát és három gyutacsot találtak. Szakértő szerint az egyik gyutacs égett abban a pillanatban, midőn a ládát elmerítették és valószínűleg néhány percen belül robbanás történt volna. A rend-

örséghez intézett levél, a mely szerint a mafia egy angol hajót a levegőbe akar röpíteni, Pietro de Martini aláírással volt ellátva. (M. T. I.)

A hollandi királynő férje Bécsben.

Bécs, május 11. Henrik mecklenburgi herceg, a hollandi királynő férje május 29-én a király látogatására Bécsbe érkezik és június elsejéig marad ott. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Tűzzel-vassal.

Irta: Sienkiewicz Henrik. 256

Sagloba büszkén intett, azután kedélyeskedni kezdett.

— Amint én Skrzetuskit ismerem, hát gondoskodni fog róla, hogy hamarosan te is vihess valamit a karodon! Egy igazi kis babát tudniillik!

Ez tetszett Rzendziannak! Hangosan hahótázott és majd lepottyant a lóról.

— Ugyan elhallgassatok már, kérlek! — szólt a hercegnő, a szeméit lesötve és füléig pirult.

Igy beszélgettek, hogy agyonüssék az időt. Végre elértek Bark és Joltuskow alá, ahol már a nemrég lefolyt harc borzalmas nyomai tárultak eléjük. Eddig a felfegyverezett csöcselék tanyázott ott, Landskron azonban szétverte őket és csupán csak füstölő romokat hagyva hátra, néhány nappal előbb visszavonult Sbarasba. A menekülők arról is értesültek a községekben visszamaradt egy-két embertől, hogy Chmielnickij és a khán teljes haderejével vonulnak a lengyelek, azaz inkább a főhadvezér ellen, akinek a tábora lázong és csak Wisnovieckit óhajtja vezérül.

Azt is mindenütt beszélték, hogy ha Chmielnickij megütközik Jeremiással, ez a döntő harc lesz a lengyelek és a kozákok között. Az egész vidék lázban égett, minden fegyverforgató ember talpra állt s elment éjszaka felé, hogy Chmielnickij táborába csapjon fel. A Dnyeszter völgyéből Burlaj nyomult előre egész erejével, utközben fölszedte a téli szállásokban vesztglő csapatokat és kiadta a parancsot az általános fegyverkezésre. A rendezett csapatok mellett mint a görgeteg nyomult előre a kaszával, vasvillával és késekkel fölfegyverezett csöcselék. A gyilkosok, juhászok és kanászok elhagyták szállásaikat, a gazdák majorjaikat, a halászok kunyhóikat és a vadászok erdeiket. A falvak és városok kiürültek. A három vajdaságban csak az asszonyok és gyermekek maradtak otthon, még a lányok is elmentek a lengyelek ellen. Ugyanakkor kelet felől Chmielnickij közeledett, mint a zivatar, egész haderejével, utjában elpusztítva a kastélyokat és a várakat és mindenkit, aki az eddigi pusztítást túlélte.

A menekülők, miután elhaladtak a Helenát szomorú emlékekkel sáppasztó Bar mellett, Latyszowon, Ploskirowon és Tarnopolon át a Lambergebe vezető régi országútra értek. Itt már nagy kocsitáborokkal, majd fegyveres csapatokkal találkoztak, kozák lovassággal és paraszthordákkal vegyest, majd meg óriási marhacsordákkal. Az utazás egyre veszedelmesebb lőn, mert mind gyakrabban kérdezték tőlük, hogy kicsodák, honnan jönnek és hova mennek?

A kozákcsapatoknak Sagloba felmutatta Burlaj menlevelét és így szólt:
— Burlaj emberei vagyunk és ezt a leányt vissztük Bohunhoz.

A félelmetes vezér menlevelének a láttára, rögtön utat nyitott előttük minden kozákcsapat, annál is inkább, mert valamennyien abban a hitben voltak, hogy ha Bohun életben van, bizonyára valahol Sbaras vagy Konstantinow mellett tanyázik, a főhadvezér táborának közelében. Sokkal nehezebb volt azonban a dolog a részeg, rakoncátlan pásztornép csordáival szemben, akik nem igen tartották tiszteletben a vezéradta menlevelet. Ha Helena nincs velők,

a félvad nép Saglobát, Wolodyjovskit és Rzendziant kozákvezéreknek nézte volna, amint hogy nézte is, de Helena mindenütt feltűnést keltett az uri származását eláruló ritka szépségével, amiért is folytonos veszedelmek környékeztek őket, amelyekből ugyancsak nehezen menekülhettek ki. (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Határidők.

Budapest, május 11.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsdé

Budapest, május 11.	
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. május 11-én.

Magyar aranyjáradék 4	121.25
Magyar koronajáradék	92.50
Magyar vasuti köl sön aranyban 4/10	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2 0/00	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	99.50
Italméresi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentési kötvény	99.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	203.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	158.—
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék aranyban	121.50
Osztrák korona járadék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	16.25
Magyar hitelbankrészvény	727.50
Osztrák hitelintézet részvény	684.00
Párisi vista	95.20
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.05
Londoni vista	239.75
20 márkás arany	23.48

A szerkesztőjét felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Első és legnagyobb órajavitó műhely.

ÓRA-, ÉKSZER- és LÁTSZER-ÜZLET!

Nálam már

nem kell reklám,

hisz minden ember jól tudja, hogy a

színház oldala mellett

Kepes Márton

első és legnagyobb órajavitó műhelye a legelőnyösebb.

Minden órát kivétel nélkül

szigoru egy évi jótállás mellett

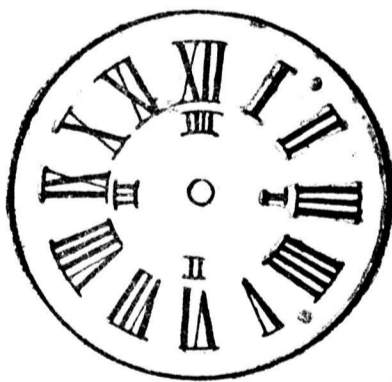
javitok meg.

Kérem az én műhelyemet nem összehasonlítani más reklám-üzletekkel.

244

Számos kitüntetés!

Számos kitüntetés!

DADAY JOZSEF utóda

Mezey Dezső

műlakatos és toronyórás

Nagyvárad, Szent János-utca 320. sz.

Van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmét felhívni a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legmodernebbül berendezett

műlakatos és toronyóra műhelyhelyiségemre,

hol több kiállításon kitüntetett szerkezetű TORONYÓRAIM vörös fémből készült főkerekekkel s a felhuzást könnyítő, a legcélszerűbb módon alkalmazható külön mozgó orsókkal s a súlyemelő czinkezett vassodronykötsleket tartó vashengerekkel és ingaszabályozó csavarokkal vannak ellátva.

KÉSZTORONYÓRAIMNAK jótállás felelősség mellett felállítását is elvállalom melyek pontos járásáért szavatolok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

MEZEY DEZSŐ,

műlakatos és toronyórás.

216

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett
13 próbás *ezüst evőkészletek 5 1/2*,
gyertyatartók és girandolok 6 1/2
krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

Pártoljuk a helyi ipart!

Nagyvárad iparosaihoz és polgáraihoz!

Tisztelt iparos- és polgártársaim! Nagyváradon tetemes költséggel újjáalakítottam a már pusztulásnak indult **sörgyárat**. Felszereltem azt a mai kor igényeinek megfelelően. — Abban a helyzetben vagyok, hogy egy minden tekintetben megfelelő, **kellemes ízű, zamatos, erős és a legtöbb táperővel bíró**

sört

hozhatok forgalomba.

A gyár üzembe vételénél Nagyvárad iparosai és polgárai helyeztem bizalmam. Ők tudják első sorban megítélni, hogy mit tesz az, ha egy olyan közszükségletet fedező cikkkért, mint a sör, évenként több mint egy millió korona vándorol idegen városokba, de a mi még ennél is rosszabb, idegen országokba! Kötelességem felemlíteni, hogy a Nagyváradon elfogyasztott több mint **egy millió korona** sör értékének felénél több iparcikkék készítésére, beszerzésére és munkadíjak kifizetésére lesz fordítva. Tehát minden pohár idegenből származó sör elfogyasztása által saját iparunkat és munkásainkat károsítjuk meg indokolatlanul!

Sokat várok önöktől tisztelt iparos és polgártársaim! Saját érdekeiket mozdítják elő, ha mindenütt és minden alkalommal

NAGYVÁRADI SÖRT

fognak kérni. Palackjaim a gyár eredeti czimkéjével vannak ellátva. A sör pedig oly jó, hogy egyszeri megízlelés elég arra, hogy állításon igaz voltáról bárkit is meggyőzzön.

Szives pártfogást kér

A Nagyvárad Sörfőzde és Jéggyár.
Telefonszám: 439.

SZOBEL ADOLF

női ruha és confection készítési
műterem

Nagyváradon, Fő-utca. (Bartsch-ház).

Ajánlja szakmájába vágó mindenféle ruhák divatos elkészítését, ugymint: **utcai és estői toillettek, angol és francia szabásu ruhákat, kosztümöket. Sport-ruhák mindennemű fazonban,**

Vidéki megrendelőktől ruhaderék beküldése kívántatik mérték helyett. 148

Első nagyváradai gyári festékraktár!

Telefon 441.

GALLOVITS I.

Telefon 441.

NAGYVÁRAD, Nagy-Teleky-utca 532. sz.,
saját ház.

Legolcsóbb festékáru bevásárlási forrás.

Ajánl

száraz és olajbatört festékeket,

firnisz, butor és kocsilackot.

Bronzok, szobafestő és mázoló **ecsetek** és meszelők
nagy raktára. 272

Különösen nagy raktár **szoba-padló lackokban.**

A legújabb találmányu **LINOLEUM padló-fénymázt** van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmébe ajánlani, mely igen gyors száradásánál, fényességénél és tartóságánál fogva minden más padló-lackot fölülmul.

Kizárólagos kosárüzlet!

A közelgő tavaszra megérkeztek nagy mennyiségben különböző alaku kerti székek, kerti garnitúrák, utazó kosarak és mindenféle kosáráruk, melyeket eredeti gyári árakban árusítok.

Nagy választék GYERMEKKOCSIKBAN, különböző házi butorokban és alkalmas ajándéktárgyakban. **Olcsó, szabott árak!**

Szives pártfogást kér

OPPENHEIM F. VILMOS

KOSÁRÁRU KERESKEDESE

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Barts-ház.)

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA 6. szám.

Pénzkölcsön 8°-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre 8°-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat kiváltunk és olcsóbb kamatra magasabb kölcsönt adunk és kívánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemű ékszerekre, ipari és árucikkre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részletörlesztések mellett elfogadunk; ugyszintén vidéki megbízásokat is elfogadunk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosított.

Mindennemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrűk s az ékszer szakba vágó mindenféle cikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diszkrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön b-járatnál külön terem áll rendelkezésre.

278.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utca 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.